

Građani znanstvenici: podržavanje populacija šišmiša šireg područja srednjeg i gornjeg toka rijeke Krke

Poziv za sudjelovanje u projektu

Udruga Bioteka i Tragus pozivaju zainteresiranu javnost da se uključe u projekt „Građani znanstvenici: podržavanje populacija šišmiša šireg područja srednjeg i gornjeg toka rijeke Krke“, sufinanciran sredstvima Nacionalnog parka Krka.

Glavni cilj ovog projekta je podržati populacije šišmiša kroz osiguravanje novih, alternativnih staništa za obitavanje jedinki te uspostaviti temelje za praćenje stanja populacija šišmiša šireg područja srednjeg i gornjeg toka rijeke Krke.

Za ovu svrhu osigurat ćemo edukaciju prijavljenih građana znanstvenika te izgraditi i postaviti do 20 kućica za šišmiše, kao alternativnih staništa za ove ekološki važne vrste.

Korisnik projekta je lokalna javnost šireg područja srednjeg i gornjeg toka rijeke Krke. Pozivamo stoga odgojno-obrazovne ustanove na svim razinama obrazovanja, predstavnike javnog (javne ustanove), civilnog (udruga planinara, lovci, ribolovci..) i privatnog sektora te različite neformalne lokalne grupe (ljubitelje prirode, obitelji, pojedince, vlasnike zemljišta, rekreativce u različitim područjima aktivnosti koje uključuju boravak u prirodi (šetanje, branje gljiva i ljekovitog bilja i sl.), odnosno sve zainteresirane iz navedenog lokalnog područja da se uključe u projekt i potpomognu zaštiti i očuvanju jedne od najugroženijih skupina sisavaca.

Projekt se provodi od studenoga 2016. do srpnja 2017.

Zašto provodimo ovaj projekt?

Intenzivne aktivnosti ljudi u prostoru, poput sječe starih stabala u kojima šišmiši mogu obitavati ili nepotrebnog korištenja neselektivnih insekticida od kojih ugibaju, sve više ugrožavaju opstanak šišmiša. Na području srednjeg i gornjeg toka rijeke Krke prirodna staništa podržavaju populacije 11 različitih vrsta šišmiša. Rijeka Krka izuzetno je važna sastavnica staništa jer šišmišima šireg područja osigurava stalnu prisutnost vode u prostoru, a podzemni objekti u njenom kanjonu važna su skloništa kolonijama.

Bjelorubi šišmiš (*Pipistrellus kuhlii*)

Navedene prijetnje sugeriraju potrebu edukacije i uključivanja šire javnosti koja svojim aktivnostima može učiniti mnogo za osiguravanje alternativnog staništa šišmišima, kao i pratiti podatke o njihovu kretanju i navikama te drugim podacima bitnima za proučavanje vrsta lokalnog područja. Naše udruge stoga su prepoznale važnost uključivanja zainteresiranih građana znanstvenika, odnosno amatera koji mogu dobrovoljno sudjelovati u aktivnostima projekta, pri čemu aktivno pridonose prikupljanju podataka, njihovoj analizi i/ili diseminaciji.

Mnogo je razloga zbog koji je tzv. građanska znanost posljednjih godina postala popularna u svijetu:

- Pruža inovativne načine uključivanja amatera u znanstveni i stručni rad, ali i lokalni okoliš
- Sudionici navode da ih osjećaj zabave i uključenosti u projekt u konačnici vodi do osjećaja doprinosa nečemu vrijednome
- Tehnološki napredak omogućuje nove i jednostavne platforme za prikupljanje podataka i povratne informacije te je korištenje aplikacija, pametnih telefona i interneta postalo suvremeni standard.
- Ukoliko su pravilno obučeni te je osigurana kvalitetna provjera i analiza, podacima koji se na ovaj način prikupljaju može se vjerovati te se nerijetko podaci koriste u znanstvenim radovima i stručnim izvještajima.
- Građani-znanstvenici su volonteri, što povećava broj aktivnog građanstva na nekom lokalnom području.

Zašto se uključiti?

Tijekom projekta imat ćete priliku sudjelovati u besplatnim edukativnim aktivnostima u sklopu tema koje obuhvaćaju primjere iz prakse zaštite i upravljanja šišmišima, kao i primjere monitoringa populacija šišmiša. Doznat ćete i što su to usluge ekosustava, povećati znanje o koristima koje pružaju šišmiši, naučiti više o prehrani, načinu lova, migracijama i eholokaciji šišmiša, a naučit ćemo vas prepoznavati i tragove prisutnosti šišmiša. Konačno, naučit ćete izraditi i postaviti vlastitu kućicu za šišmiše kao alternativno prirodno stanište te time doprinijeti zaštiti i očuvanju vrsta!

Djeca slušaju glasanje šišmiša uz pomoć ultrazvučnog detektora – Manifestacija „Noć šišmiša“

Osim edukativnih i *uradi-sam* aktivnosti, zajedno sa svojim timom građana znanstvenika dobit ćete jedinstvenu priliku surađivati na stručnom projektu kojemu ćete doprinijeti prikupljanjem i slanjem stvarnih podataka o šišmišima koje ćete prikupljati iz alternativnog staništa koje ste sami izgradili – vlastite kućice za šišmiše! Na ovaj način pomoći ćete u analizi i obradi podataka o ugroženim vrstama vašeg lokalnog područja, razvijat ćete volonterstvo u lokalnoj zajednici te možda upoznati još zanimljivih ljubitelja prirode!

Za kraj, imat ćete priliku sudjelovati u završnoj projektnoj svečanosti za javnost u NP Krka te prezentirati svoj rad široj javnosti i medijima.

Svim ovim aktivnostima doprinijet ćete podržavanju populacija javnosti iznimno atraktivne, ali i osjetljive skupine zaštićenih vrsta svoje lokalne sredine te time obavljati izravan rad na zaštiti prirode u RH.

Što od vas očekujemo?

Ukoliko ste zainteresirani za sudjelovanje u projektu, od vas, prije svega, očekujemo dobru volju!

Također, veselit će nas ako se doista posvetite projektnim zadacima, što uključuje osiguravanje vašeg privatnog vremena za edukativne aktivnosti u trajanju od jednog dana tijekom siječnja i jednog dana tijekom veljače 2017. Obje edukacije provodit će se u vrijeme vikenda, u unaprijed dogovorenim terminima, ovisno o strukturi i vremenskoj raspoloživosti prijavljenih građana znanstvenika.

Također, planirajte vrijeme za praćenje stanja podataka iz kućice za šišmiše koju ćemo zajednički postaviti te vrijeme za slanje podataka koji će se s vaše kućice prikupiti na unaprijed dogovoren način i koristeći dogovorenu metodologiju rada. Ukupno biste za praćenje stanja šišmiša trebali planirati 3 mjeseca (stanje ćete pratiti i zapisivati dva puta mjesečno), dok projektne aktivnosti za vas ukupno traju 6 mjeseci (edukacije, praćenje stanja i završna projektna svečanost).

Rani večernjak (*Nyctalus noctula*) izlijeće iz skloništa u staroj platani

Važno je naglasiti da je projektom predviđena aktivnost u optimalnoj razini koja neće opteretiti vaš uobičajen radni ili obiteljski raspored, već će to biti zanimljiva, edukativna i zabavna aktivnost u prirodi vaše lokalne sredine!

Više informacija i detalja pružit ćemo nakon prikupljanja zainteresiranih sudionika.

Kako se uključiti?

Popunite prijavni obrazac za sudjelovanje u projektu i pošaljite ga na e-mail:

matea.jarak@bioteka.hr ili

stipe.renje@gmail.com do 20.12.2016.

Za sva pitanja možete nam se obratiti putem navedenog e-maila ili telefona:

092 100 4651,

098 180 5177

Dodatne informacije

Sudjelovanje u projektu je dobrovoljno i besplatno. Za projektne aktivnosti građani znanstvenici neće biti plaćeni, niti će morati pokrivati troškove sudjelovanja u projektu. Iznimku ovome čine eventualno nastali troškovi lokalnog putovanja (dolasci na edukacije, završnu svečanost u NP Krka i sl.) koje će sudionici morati pokriti sami ili u dogovoru s provoditeljima projekta osigurati treće rješenje. Iako ćemo učiniti sve što je u našoj moći da osiguramo besplatan prijevoz za sudjelovanje u svim aktivnostima projekta, rezerviramo pravo da to ipak, zbog više sile, ne postignemo.